

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – klasa trzecia

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *Ponad słowami* w drugim semestrze klasy 2. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
POZYTYWIZM – O EPOCE					
1. i 2. Piękna epoka pary i elektryczności	• wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego	• wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę	• wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym	• wyjaśnić, w jaki sposób przemiany cywilizacyjne wpłynęły na specyfikę epoki	• omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku
3. Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	• określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu	• omówić hasła pozytywizmu polskiego	• porównać pozytywizm polski i europejski	• dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego	• przedstawić rozwój prasy na ziemiach polskich i omówić jego rolę
4. Filozofia pozytywna	• wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu	• scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną	• wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste’a Comte’a • przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte’a	• wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej	• podjąć dyskusję na temat aktualności założeń filozofii pozytywnej

5. i 6. Sztuka epoki pozytywizmu	- wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku - wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm</i>, <i>akademizm</i>, <i>eklektyzm</i>, <i>naturalizm</i>, <i>malarstwo historyczne</i>	- omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu - omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego	omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku	wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce	dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
7. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	- wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie - zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie	scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki	omówić służebną rolę powieści tendencyjnej	określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce	dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu
8. Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść wiersza - wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego - określić rodzaj liryki	- sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny - omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu - wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję	- sformułować tezę interpretacyjną - zinterpretować puentę wiersza	- wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> - wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu	omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka
9. Poezja czasów niepoetyckich – <i>[Miejmy nadzieję! ...]</i> Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść wiersza - wskazać adresata lirycznego	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego - wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję	przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję	- zinterpretować przesłanie wiersza - wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera	dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza

10. Filozoficzne <i>credo</i> poety – <i>Sonet IV</i> Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić funkcję opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną	• zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
11. Pejzaż górski w liryce – <i>Ulewa</i> Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze	• określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• wskazać elementy rytmizujące wiersz	• omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
12. Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję	• omówić kompozycję wiersza	• odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
13. Konteksty i nawiązania – Krzysztof Kościelski, <i>Limbo</i>	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i towarzyszących mu emocji • wskazać aluzje do wiersza Adama Asnyka • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję	• omówić kompozycję utworu w kontekście wiersza Adama Asnyka • postawić tezę interpretacyjną	• wskazać zmodyfikowane frazeologizmy i zinterpretować je w kontekście utworu	• dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza
14. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki	• podjąć polemikę

				• przedstawić i uzasadnić własne sądy	
15. i 16. Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	• zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji • omówić świat przedstawiony	• wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję utworu • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego	• omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję	• przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają	• rozpoznać, obecne w utworze, wartości uniwersalne
17. Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu	• przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego	• wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu	• przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu	• wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu
18. i 19. Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	• przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego	• wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera	• określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego	• wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera	• określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera
20. Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa	• zrelacjonować treść fragmentów powieści	• wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają	• wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej	• odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i>	• podjąć dyskusję na temat teatralności

(lektura obowiązkowa)	zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami	• wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje	• omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie		współczesnej rzeczywistości
21. Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji	• omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę	• omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i>	• zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej	• wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w.
22. Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • nazwać rodzaj narracji	• omówić sposób prowadzenia narracji • scharakteryzować bohaterów	• omówić styl fragmentów tekstu	• porównać sposoby opisywania przestrzeni we fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa	• omówić funkcję narratorki-przewodniczki po rzeczywistości przypominającej labirynt
23. i 24. <i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka	• przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego	• omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i>	• zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i>	• wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści

		• omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji	• omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego		
25. <i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabelach	• przedstawić tezę tekstu	• przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego	• podjąć dyskusję na temat uniwersalnego charakteru tezy, zaproponowanej przez Olę Tokarczuk
26. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetwarzać informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę

27. Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu	• wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście	• omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • wskazać elementy stylu publicystycznego	• odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję	• porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa
28. Konteksty i nawiązania – Maria Poprzęcka, <i>Greta d'Arc</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• omówić kompozycję tekstu • wskazać cechy gatunkowe tekstu • wskazać w tekście elementy stylów potocznego i publicystycznego	• wskazać pytania retoryczne i określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega analogia pomiędzy bohaterkami felietonu	• zinterpretować znaczenie tytułu felietonu	• podjąć dyskusję na temat tezy felietonu
29. Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść noweli • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji	• wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horsa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej	• odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego	• zinterpretować paraboliczny charakter noweli	• dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej
30. Bolesław Prus – podsumowanie	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa	• wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej	• omówić sposób przedstawienia światopoglądu epoki w dziełach Bolesława Prusa
31. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• omówić funkcję środków językowych w tekście

32. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść <i>Potopu</i> • scharakteryzować świat przedstawiony powieści	• wymienić elementy składające się na kompozycję powieści • wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim • przedstawić genezę powieści	• umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym	• przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza	• przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu
33. Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów powieści • wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy	• omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica • scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości • omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu	• przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza • przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści	• porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści	• analizować wpływ środków językowych użytych w obu fragmentach na ich wymowę
34. Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	• wymienić bohaterów powieści • podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych	• omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego • scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę	• wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów • przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę	• omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów	• wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa psychologicznego postaci
35. <i>Potop</i> , czyli mitologia narodowa (lektura obowiązkowa)	• wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści	• wskazać elementy mitologizujące historię Polski	• określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii • wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pochrzestienia</i>	• wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści	• odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści

			<i>serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor		
36. Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu	- wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim - wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację	- wskazać fragmenty tekstu, w których wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu - omówić zabiegi stylizacyjne w tekście	wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje	analizować funkcję środków językowych w kształtowaniu obrazu świata w powieści
37. Konteksty i nawiązania – Andrzej Waligórski, <i>Obrona Częstochowy</i>	- zrelacjonować treść fragmentów tekstu - wskazać te elementy tekstu, które są wiernym odtworzeniem fabuły <i>Potopu</i>, i te, które się od niej różnią	- wyjaśnić, na czym polegają zmiany wprowadzone przez Andrzeja Waligórskiego - wskazać komizm we fragmentach tekstu i wyjaśnić, w jaki sposób autorowi udało się uzyskać efekt humorystyczny	omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem	omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza	omówić satyryczny i parodystyczny charakter fragmentów tekstu
38. Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza	wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza	wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza	wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej	omówić rolę twórczości Henryka Sienkiewicza w pozytywizmie
39. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	zinterpretować tekst według podanych wskazówek	wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki,	określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	omówić funkcję środków językowych w tekście

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
40. Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści • opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu • omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich	• omówić sposoby kreacji bohaterów • zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce • omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i>	• odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić	• dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne
41. W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• opisać dwie mogiły • wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu • zrelacjonować losy Jana i Cecylii	• przedstawić rolę mogił w powieści • porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego	• przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści • dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości	• dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych	• dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów
42. Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	• wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści	• przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani	• wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów	• wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura	• wskazać funkcje środków językowych w opisach przestrzeni, w której rozgrywa się akcja

43. Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	wymienić założenia realizmu	- wskazać elementy realizmu historycznego w powieści - wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze	wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści	dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka	dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu
44. Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i>	- zrelacjonować treść wiersza - określić rodzaj liryki - wskazać adresatkę liryczną	- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego - porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową - omówić kompozycję wiersza	- zinterpretować tytuł utworu - zinterpretować zakończenie wiersza	zinterpretować motyw świca pojawiający się na początku i na końcu wiersza	dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu
45. Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)	- zrelacjonować treść noweli - wskazać narratorów pojawiających się w utworze	- wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję - wskazać przykłady konwencji baśniowej - omówić kompozycję utworu	- wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka - zinterpretować tytuł utworu	wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji	wyjaśnić, na czym polega styl podniosły w utworze i za pomocą jakich środków językowych został uzyskany
46. Eliza Orzeszkowa – podsumowanie	wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej	wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej	wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej	wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej	omówić, w jaki sposób dzieła Elizy Orzeszkowej odpowiadają światopoglądowi epoki
47. Petersburg – miasto pułapka	- zrelacjonować treść utworu - określić miejsce akcji	wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których	wyciągnąć wnioski z opisów różnych	odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu	dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego

(lektura obowiązkowa)		przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieladowów, pokój Soni)	przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych)		ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły
48. Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule	• ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow • omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym	• wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni • wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni	• opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę	• zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni
49. i 50. Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)	• przedstawić historię Soni	• opisać postawę życiową Soni • wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii	• omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu • omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo	• dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów	• zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii

51. i 52. Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)	• przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną	• omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna ze Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści	• zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną	• określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści	• dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej
53. <i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka, alegoria</i>	• wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego	• wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa	• wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona	• omówić role: Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa
54. Konteksty i nawiązania – Dmitry Glukhovsky, <i>Tekst</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohatera tekstu • porównać Goriunowa z Raskolnikowem	• zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu	• zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu	• wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu
55. i 56. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki,	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• omówić funkcję środków językowych w tekście

			kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
57. i 58. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetwarzać informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*59. Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• przedstawić poglądy Vautrina i Rastignaca	• porównać poglądy Vautrina na temat Paryża z poglądami Wokulskiego na temat Warszawy	• zinterpretować metaforę użytą w tekście	
*60. i 61. Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i>	• zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze	• wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> • wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję	• dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy	• wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta
*62. <i>Nuda buduaru</i> – o <i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie użytego w komentarzu wyrazu <i>nuda</i> w kontekście powieści Gustawa Flauberta	• porównać różne definicje bovaryzmu	• zinterpretować motyw ognia	• wyjaśnić związek pomiędzy nudą a zmysłowością
*63.	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• scharakteryzować bohaterkę tekstu i	• wypowiedzieć się na temat narracji tekstu i	• wskazać odwołania, motywy oraz aluzje	• odnieść termin „bovaryzm” do

Konteksty i nawiązania – Margaret Atwood, <i>Pani Wrocznia</i>		porównać ją z Emmą Bovary • zrelacjonować opinie Joan Foster i jej koleżanek na temat miłości i mężczyzn oraz odnieść je do terminu <i>bovaryzm</i>	porównać ją z narracją <i>Pani Bovary</i>	literackie użyte przez autorkę i określić ich funkcje	wybranych tekstów kultury
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
64. i 65. Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach	• zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji	• rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście	• wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu	• przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację	• wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu
66. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
67. i 68. Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów	• wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach	• rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz remat i określić porządek	• określić rodzaje modalności w podanych przykładach	• przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat	• przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość

	- wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność - wymienić figury słowne i figury myśli	wypowiedzi w podanych przykładach wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i>			
69. Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	- wymienić znaki interpunkcyjne - zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych	- sklasyfikować znaki interpunkcyjne - omówić funkcję znaków interpunkcyjnych - określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach	wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach	skorygować interpunkcję tekstu	zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych
*70. Funkcje języka	- wymienić funkcje języka - zdefiniować poszczególne funkcje języka	rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka	podać przykłady regionalizmów i wyrażeń środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka	sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka	wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
71. Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	- zdefiniować perswazję i manipulację - wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji	- odróżnić perswazję od manipulacji - podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji	rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście	przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym	analizować wypowiedź manipulacyjną pod kątem użytych środków językowych

72. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• wykorzystywać wiedzę językową przy analizie tekstów literackich
73. Erystyka w dyskusji, typy argumentów	• zdefiniować erystykę i określić jej cele • wymienić typy argumentów erystycznych	• podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych • wskazać chwyt erystyczne w podanych wypowiedziach	• wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach	• stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych	• analizować chwyt erystyczne pod kątem użytych środków językowych
74. Dyskusja a spór i kłótnia	• przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskutowania • wymienić cechy agresji językowej	• wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach	• przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej	• zaproponować strategię obrony przed agresją językową	• uczestniczyć w debacie
75. Definicja i hasło encyklopedyczne	• omówić budowę definicji • omówić budowę hasła słownikowego • przedstawić budowę hasła encyklopedycznego	• wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną • wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji	• odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego	• wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować	• stworzyć definicję podanego hasła

		wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego			
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
76. i 77. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	wykorzystać najważniejsze konteksty	- wyciągnąć wnioski - określić własne stanowisko	- poprawnie zinterpretować wymagany materiał - właściwie argumentować - uogólniać, podsumowywać i porównywać	wskazać i wykorzystać konteksty

Autorka: Magdalena Lotterhoff